

Posudek diplomové práce

Petra Hübnerová : Pieter Bruegel : *Nederlandse spreekwoorden*; Analyze van de afgebeelde fraseologismen en hun Tsjechische equivalenten

Diplomantka Petra Hübnerová si za téma své práce zvolila strukturní a sémantickou analýzu frazeologických jednotek na obraze Pietera Breugela *Nizozemská přísloví*. Práce je zaměřena kontrastivně a analýza směřovala k zjištění míry ekvivalence těchto frazeologických jednotek v nizozemštině a češtině. Snaží se ukázat shody a rozdíly v obou odlišných jazykových systémech. Na základě ekvivalence pak diplomantka uvádí některé možné způsoby třídění zkoumaných frazeologizmů. V diverzifikaci možných přístupů vysvětluje zvolený přístup a důvody pro jeho volbu.

Oblasti výzkumu frazeologických jednotek zatím v nizozemsky mluvící oblasti nebyla věnována velká pozornost a tak v teoretické části práce se diplomantka musela opírat více o sekundární literaturu jiných jazykových oblastí. Vycházela především z prací českých a anglických lingvistů. Oblast paremiologie nabídla větší variabilitu sekundárních zdrojů v nizozemsky psané literatuře. Na tomto místě zpracovala diplomantka velmi podrobně přehled dostupných paremiologických publikací a to jak pro nizozemskou tak českou jazykovou oblast.

Práce je svou strukturou rozdělena na dvě hlavní části. Teoretická část stručně pojednává o vývoji a dějinách frazeologického výzkumu v nizozemštině a češtině a zabývá se také terminologií, která je v této oblasti u jednotlivých lingvistů značně nejednotná. Zvláštní kapitola je věnována pojmu ekvivalence a popisu možných modelů ekvivalence frazeologických jednotek. Diplomová práce ukazuje, že diplomantka prostudovala odbornou literaturu pojednávající o frazeologii, formální klasifikaci a ekvivalenci a na základě takto získaných znalostí provedla rozbor. Vedle studia lingvistických teorií se Petra Hübnerová také důkladně věnovala studiu vztahu a vzájemného ovlivňování jazyka a umění. Sestavila velmi fundovaný přehled studií pojednávajících o této problematice a to jak v období před vznikem známého díla P. Bruegela (1559), tak i v období jeho následovníků.

Druhá, praktická část práce, je věnována vlastnímu rozboru korpusu, který si diplomantka k temuto účelu sestavila. Pro sestavení korpusu bylo nejprve nutno provést identifikaci frazeologizmů na uměleckém díle a zvolit kritéria pro zahrnutí do korpusu. Diplomantka zvolila 4 jasně formulovaná kritéria. Z formulace však nevyplývá, zda jde o vlastní kritéria diplomantky nebo o kritéria převzatá ze sekundárních zdrojů. Analyzovaný korpus byl sestaven na základě dvou seznamů, vypracovaných badateli v této oblasti. V tomto místě postrádám zdůvodnění volby těchto zdrojů. V korpusu je 95 nizozemských přísloví a frazeologických vazeb. Klasifikaci frazeologizmů provádí diplomantka na základě české metodiky F. Čermáka. Pro kontrastivní analýzu zvolila ekvivalenční model badatele Van Overbeke a podle této metodiky rozdělila frazeologizmy do 3 základních skupin. Cílem práce bylo stanovit míru ekvivalence vybraných nizozemských frazeologizmů a jejich potenciálních českých protějšků. Tento stanovený cíl práce splnila. Problematické a nejasné je ale chápání pojmu *isomorfie*, který diplomantka užívá v jiném vztahu než autor metodiky. Diplomantka se také snažila charakterizovat analyzované frazeologizmy z hlediska jejich použití v současném jazyce. Dosažení tohoto cíle je velmi náročné vzhledem k mnoha variantám s lexikálními odchylkami. S některými navrženými ekvivalenty pro češtinu je však možné polemizovat (frazeologizmy 24, 33, 48, 66).

Nedopatřením došlo k tomu, že v bibliografii chybí údaj o ekvivalenčním modelu, na jehož základě bylo porovnání prováděno (Van Overbeke).

Pro ilustraci a možné využití v překladatelské praxi je v příloze uveden nizozemsko-český slovníček frazeologizmů z obrazu. Na tomto místě autorka volí jeden, zpravidla nejvýstižnější ekvivalent.

Vnitřní obsahové členění práce je dobré. Na začátku práce diplomantka vytýčí problém, kterým se hodlá zabývat, uvádí definice pojmů, se kterými bude dále pracovat a pak jasně formuluje závěr podložený důkladným studiem literatury a vlastní pečlivou analýzou. Na diplomové práci je třeba zvláště ocenit, že autorka pracovala samostatně, jen s minimálními konzultacemi.

Diplomová práce je po formální stránce v pořádku. Je psána nizozemsky s česky a anglicky psaným resumé. Jazykové stránce je věnována velká pozornost, v práci lze najít drobné jazykové chyby a jen ojediněle překlep nebo nepatrnou chybu (např.str.54 2x opakované slůvko *het*, str.70 *dikken* vrienden, str. 83 český ekvivalent *v ústech med a v srdci med* atd.).

Diplomová práce Petry Hübnerové odpovídá požadavkům, kladeným na závěrečnou práci magisterského studia.

Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

V Praze, 30. srpna 2010

PhDr. Zdenka Hrnčířová